

RAP!

Rap zaleak al gara? Zer talde ezagutzen ditugu?

Antzekotasunak badituzte rapak eta bertsoak;
baita ezberdintasunak ere.

Raparen ibaian barrena, hainbat hizkuntza eta identitate
ezagutzeko bidaia egingo dugu.

Ura bezala mugituko gara. *Flowa* beharko dugu horretarako:
jarioa. Hitz-jarioa, mugimendu jarioa, erritmoan barrena
nortasuna adierazteko.

KANTU INPROBISATUA MUNDUAN

Euskarak bertsolaritza duen bezalaxe, Brasilek repentea du, Mexikok trovoa, Kazakhstanek Aytisa... Munduan hizkuntza askotan egiten da kantu inprobisatua. Ikus dezagun nola inprobisatzen duten beste zenbait kulturatan!

- ❓ Zertan iruditu zaizkigu antzekoak eta zertan ezberdinak bertsolaritzarekin alderatuta?
- ❓ Gure ikasgelan, euskaraz gain, zer kulturatako eta zer hizkuntzatako lagunak gaude? Kantu inprobisatua egiten al da hizkuntza horietan ere? Arakatu dezagun Kantu Inprobisatuaren Mapan, eta galdetu dezagun etxean! <https://www.mintzola.eus/eu/kulturartea/mapa>

RAP. KANTU INPROBISATU "BERRI" BAT

Rapa 70eko hamarkadan sortu zen, New York hiriko afro-amerikarren auzoetan (Brooklyn, Bronx, Queens), eta Jamaikako sound systemetan du jatorria.

Gaur munduko edozein txokotan entzun eta egiten den musika izatera pasatu da, eta kultura, hizkuntza eta estilo askorekin aberastu da.

Ezagutu dezagun raparen sorrera!

BERTSOA ETA RAPA

Rap!

Ikus ditzagun zenbait rap talde!

Zertan bereizten dira bertsoa eta rapa? Hitz hauei tiraka, pentsa dezagun zer-nolako antzekotasunak eta ezberdintasunak ikusten dizkiegun rapari eta bertsoari.

ERRIMA

ABESTEA

ERREZITATZEA

DOINUA

ERRITMOA

METRIKA

KRITIKA SOZIALA

GORPUTZ MUGIMENDUA

INPROBISAZIOA

INPROBISA DEZAGUN!

Musika-oinarria jarri, eta inprobisatu egingo dugu! Erritmoaren gainean, nahi duguna egin genezake: hitzei doinua eman, erritmo aldaketak sartu, bolumenekin jolastu, errima nahieran baliatu, errepikak, soinuak...

Lagungarri bazaigu, gai hauetako bat hartu eta errima bikoteekin esaldiak osatzen joango gara, inprobisatuz.

NATURA

AZTERKETAK

SARE SOZIALAK

ARROPAK

natura - ura

azterketa - karpeta

sarean - parean

moda - gustora

arnasa - gasa

apunte - nuke

mobila - bila

talla - zaila

motorra - zaborra

bezperan - soberan

Watsapp - bat

estu-estu - sinestu

plastiko - ito

ikasten - ahazten

talde - alde

Adidas eta Nike - zait

erradioaktibo - berriro

fisika-kimika - polita

Instagram - han

puskatuta - kulpa

zikina - mina

gela - kartzela

argazki - aski

eskaparatea - izatea

hondakin - jakin

arreta - erreta

urrutira - aurpegira

beherapenak - denak

birziklatu - sartu

bikain - zain

youtuberra - gerra

merkeago - esklabo

bota - inporta

bostekoa - ezustekoa

intimitatea - atea

itxura - barrura

ingurura - ardura

lanean - onean

bakardadea - jabea

edertasuna - duguna

Julen
Zulaika
Alkorta

EURIA ARI DU

Gure rapa idatziko dugu, gustuko gaia eta musika-oinarria hartuta. Ikus ditzagun eredu batzuk. Halako zerbait egin genezake guk ere!

Kaletik goaz, euria **ari du**
denentzako da baina bustitzen gaitu **beti gu**
dena araua, zigorra, **legea**
noiz egingo dugu harresi **gabeko bidea!**

Astelehen **goiza**, heltzen denean **bakoitza**
aulkian **eseri**, ta egon zaitez **geldi!**
Begira nago erloju **zaharrari**
gaurkoagatik pixkat azkarrago joan **hadi!**

Azterketen **ordua**, heltzen denean **mundua**
egiten zait mila **puska**, hau da kalabaza **uzta!**
jaso beharko **dudana**, komedia edo **drama**
hartu nahi duzun **gisan**, orain arte **bizitzan**
ez dut aukeratzeko aukerarik **izan!**

Aspaldi ikasi nuen, batzen eta **kentzen**
atzo arte plaka tektonikoa ez nekien **zer zen**
mapa baten aurrean, badakigu Kairo **jartzen**
baina noiz ikasiko dugu mundua **aldatzen.**

Txirrinak **jo du** oraindik 4 **ordu**
geratzen **dira ta** nik egon nahi dut **tirata**
edo kalean lagunekin **jolasten**
nork dio kalean ez dugunik **ikasten.**

Orain klasea orain **ingelesa**
gaztetatik barneratu dezagun **estresa**
motxila bizkarrean noa hemendik **hara**
gure eskutan ez gauden titereak **gara.**

ESNATZEKO IPUINA

Ipuinez bete digute **memoria**
baina ekintzek osatzen dute **historia!**

Bazen behin lurralde **magikoan**
sagar pozoitsu bat sartzen zena **ahoa**
lokartzen zituen guztiak **atoan**
Edurne Zuri gisa printzesak **zirelakoan!**
Bizi zirenez inguratuta **legez,**
txori txikiak kaiolen baitan **legez...**
Beraz, egun **batez** erabaki zuten jartzea
mundua **andrebes!**

Sinistuz **gero,** sua bezain argi, **bero...** gaitasunetan
ez lortzerik ez **espero!**
Ipotxa **erraldoi,** inurria **dragoi**
bihurtu liteke ahaldundu eta gero!
Gazteluak **hare,** munduaren **jabe**
politagoak gara ispilu hauskor **gabe!**
Pasatu **orria, ongietorria,**
mundu libre baten atarian **zaude!**

Esnatu eta konturatu:

Mari Errauskinek badu zer **kontatu**
neurria ondo hartzeko jantzi du **takoia**
emakume aske da lehen zena **morroia!**
Pipi Kaltzaluze -katez motz, hegoz **luze-**
edota **Mafalda,** horren zaila **al da**
izatea zoro, eder, **kategabeko?**
Ez inoren gainetik, ez inoren **menpeko!**

Ireki **burua,** ta itxi **liburua!**
Filosofia aldatzeko heldu da **ordua!**
Protagonista zara, hau da **ikasgaia:**
historia idazteko heldu da **garaia!**

3, 2, 1 arma tiro **pum!**
Emakumeen balak ez ditugu **entzun!**
Historiak zuloa dauka **amantaletan**
izen asko falta da oraindik **orrietan!**
Kristina Mardaras, Maurizia **Aldaiturriaga...**
atera zinetenak lehenbizi **plazara;**
ausartak, finean erreferente **apartak,**
zuei esker, gaur gehiago **gara!**

Izar
Mendiguren
Cosgaya

Rap!

Hala bazan edo ez **bazan**
sar dadila zure **kalabazan**
eta atera behar duzun **plazan**
egunez amestu, zoriontsu **izan!**

AMETSAK

Nafarroako eta Iparraldeko bertso-eskolen topaketetan sortutako rapa.

Ametsak **amesten**
gezurak **sinesten**
ametsak **amesten**
bizitza
errealak **errazten**.

Maitea
ireki duzu **atea**
ez al da gau **iluna**
ederra ta **gaztea?**
Pausoa **ematea**
da biok nahi **duguna**
maitasuna,
biok elkartu **gaituna.**

Ametsa gau beltza
iluntasun **ikurra**
beldurra
bizitzaren **iruzurra**
elurra **hotza**
izotza ikara
hara!
Bizitza **faltsua da!**

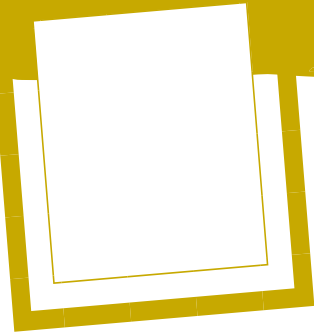
Gauaren **luxua**
begirada **lausua**
muxu bat emateko
intentzio **sutsua**
nire begitan **sua**
ta aurrera **pausua**
azkenean eman diot
ametsari **musua.**

Berriro ere hor da
munstro **maltzurra**
agerraldia egiten duen
ikararen **ikurra**
baina egiatzat dugun
beldurren **gailurra**
iratzartzean beti
bilakatzen da **gezurra.**

Lehen gose zirenak
orain ez dira **egarri**
haserre zirenak
besarkada **elkarri**
amets **goxoena!**
Onena! Ze pena!
Bat-batean **jatzarri**
bukatu da **dena.**

Ezinezkoa al da
ametsak **egitea**
itsuak **ikustea**
jendea **parez pare**
edo hegalik **gabe**
hegaka **ibiltzea**
aspaldi debekatu
ziguten **amestea.**

GURE RAPAI!

HAUTA DEZAGUN ZER ESTILO TAN EGIN NAHI DUGUN

- Bertso bat abestuz, rap oinarriaren gainean.
- Bertso bat erreztatuz (rap estilora), bertso doinuaren gainean edo rap oinarriaren gainean.
- Gustuko testu bat hartu eta erreztatuz, rap oinarriaren gainean.
- Rapa sortuz: dena libre!

Gustatu zaigun eredu bat hartu eta egiturari jarraitzea lagungarria izan daiteke.

HAUTA DEZAGUN GAIA. ZER MEZU EMAN NAHI DITUGU?

GELAKO HIZKUNTZA GUZTIAK BALIATU GENITZAKE

GRABATU ETA BIDEOKLIPA ERE EGIN GENEZAKE!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gure rapa